

FI lausuntopyyntö VV

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Nurmeksens kaupunki	Tanja Saarelainen	Jussi Sallinen	20.3.2017	Nurmeksens kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

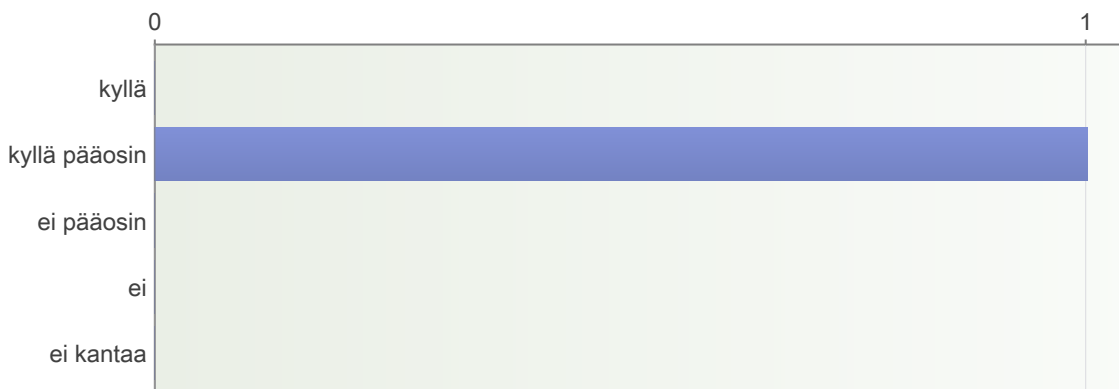
- Esitetty valinnanvapausmalli ei yhteiskunnan kokonaisedun mukainen, mutta maakuntaudistus Pohjois-Karjalan ja Nurmeksen kannalta hyvä ja tärkeä.

Esitetty valinnanvapausmalli ei nyky muodossaan ole asiakkaiden ja yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Esitetty valinnanvapausmalli voi vaarantaa yhteiskunnan kannalta kriittisen päivystystoiminnan, hajottaa palvelujen integraation sekä lisää kustannuksia. Nykyinen Siun Soten toiminta on mallina kustannustehokkaampi ja turvaa paremmin palvelujen integraation. Uudistus tarkoittaisikin merkittäviä takaskeleita sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudelle Pohjois-Karjalassa.

Valinnanvapaus ja markkinoiden avaaminen tulisi toteuttaa esimerkiksi laajentamalla nykyistä palvelusetelijärjestelmää, mahdollistamalla henkilökohtainen budjetti sitä haluaville ja mahdollistamalla näin pk-yritysten palvelutuotanto.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

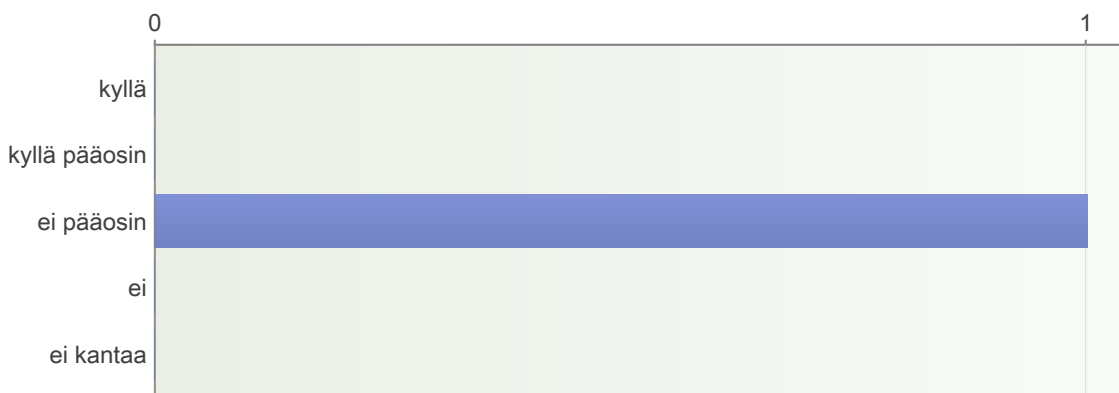
Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystalouden valinnanvapaus on lähtökohtaisesti kannatettava ja voi lisätä suurimpien väestökeskittymien asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa. Samalla se myös voi johtaa suoran palvelun tarjoajan ja asiakkaan väliseen vuoropuheluun asiakkaalle parhaasta palvelusta.

Riskinä on, että suoran valinnan palveluntuottaja liiketaloudellisesti syistä ei tarjoa asiakkaalle tarvittavaa hoitoa, jos kiinteä korvaus ei kata palveluista palveluntuottajille aiheutuvaa maksua ja palveluntuottajan mielestä suoriteperusteinen korvaus ei ole riittävä.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

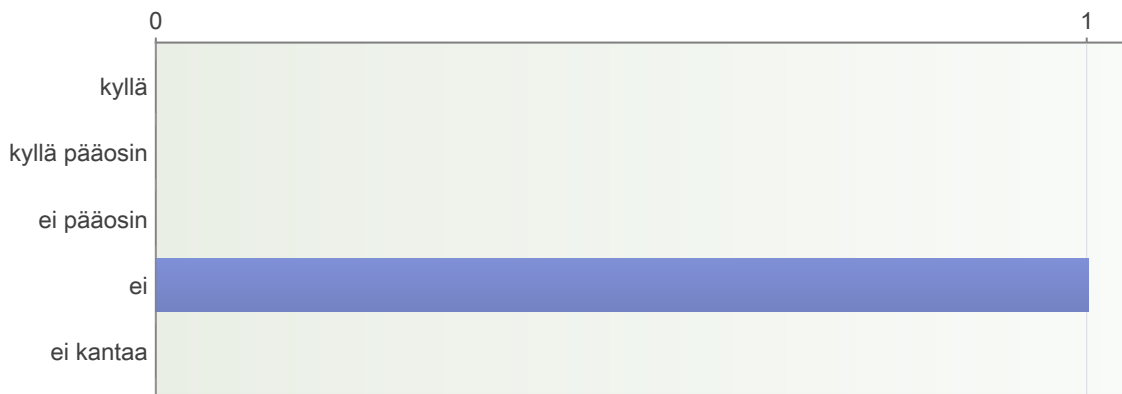
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pelkkä lainsäädäntö ei takaa asiakkaan mahdollisuutta hakeutua tilanteeseensa sopivaan palveluun. Pienempien väestökeskittymien alueella valinnanvapaus uhkaa jäädä suppeaksi, suurempien väestökeskittymien alueella uhkana on palveluiden eriytyminen sekä palveluntuottajien osaoptimointi.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä on esitetyn valinnanvapauslainsäädännön suurin ongelma. Suorat palveluntuottajat ovat kyllä lainsäädännön perusteella vastuussa asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon tai suun terveydenhuollon palvelukokonaisuuksien tuottamisesta maakunnan kanssa sovitulla tavalla ja suoran valinnan piirissä olevien palvelujen osalta integraatio voi osittain toteutuakin. Suurin ongelma muodostuu suoran valinnan palveluiden ja niiden ulkopuolella olevien palveluiden välisestä rajapinnasta. Saumaton, Siun sotesta tuttu integraatio kärsii useiden palveluntuottajien välisessä kilpailussa.

Maakuntien julkiselle päätöksenteolle tulisi antaa voimakas ohjausvoima integraation toteuttamiseksi.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

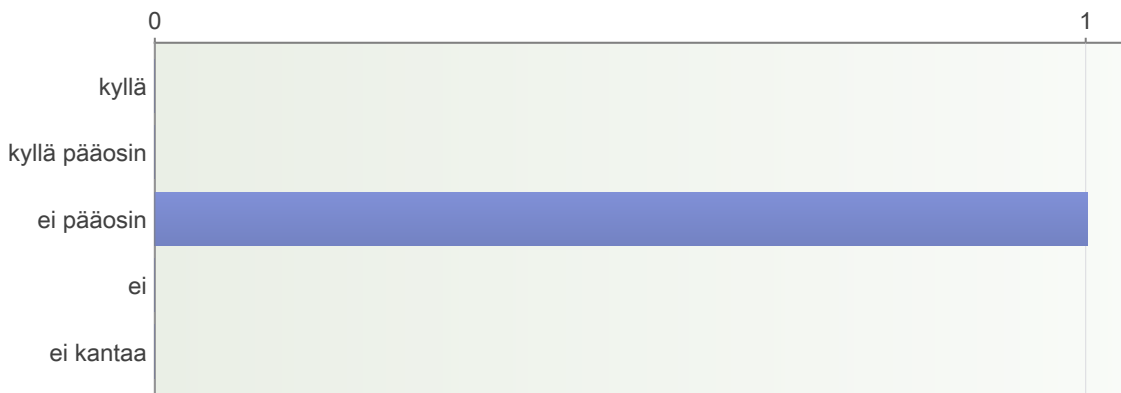
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten kasvun hillintä voi olla mahdollista, jos maakunnille jää riittävä liikkumavapaus päättää miten palvelut tuotetaan ja kuinka suoran valinnan palveluiden ja niiden ulkopuolella olevien palveluiden välinen integraatio toteutetaan. Tästä on esimerkkinä erikoissairaanhoidon potilaiden kuntoutuksen jälkihoito ja siihen liittyvä kustannusvastuu. Jos vastuu voidaan laadukkaasti siirtää nopeasti alkuperäiselle suoralle palveluntuottajalle, voi kustannussäästöä syntyä
Valinnanvapaus voi johtaa päällekkäisten rakenteiden syntyyn ja kovaan kilpailuun osaamisresurssista, mikä nostaa henkilöstökustannusten kokonaismäärää.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnille on annettava itsehallinnon mukaisesti mahdollisuus päättää itse tarkoituksenmukaisesta organisoitumisesta. Tämä olisi myös kustannustehokkain malli ja turvaisi palvelujen integraation. Vaaleilla valitulla maakuntavaltuustolla on oltava suorat vaikutusmahdollisuudet sen vastuulla olevien palveluiden strategisiin linjauksiin ja oman palvelutuotannon kokonaisuuteen.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

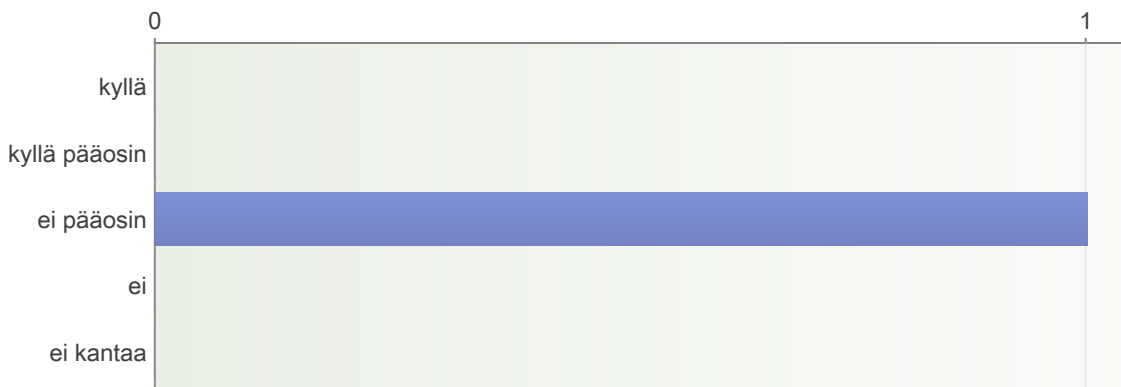
Vastaajien määrä: 1

-

Tämä on muutoksen paras puoli ja voi johtaa uusiin innovaatioihin. Asiakkaiden mahdollisuus valita palveluntuottaja pakottaa sekä julkiset että yksityiset palveluntuottajat suunnittelemaan ja hallitsemaan paremmin omaa tuotantoaan, parantamaan palveluita asiakaslähtöisemmäksi sekä taloudellisemmaksi. Valitettavasti myös virheitä tehdään ja vaarana on, että syntyy palveluiden katvealueita, joissa yksittäiset palveluntarvitsijat voivat jäädä väliinputoajiksi.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

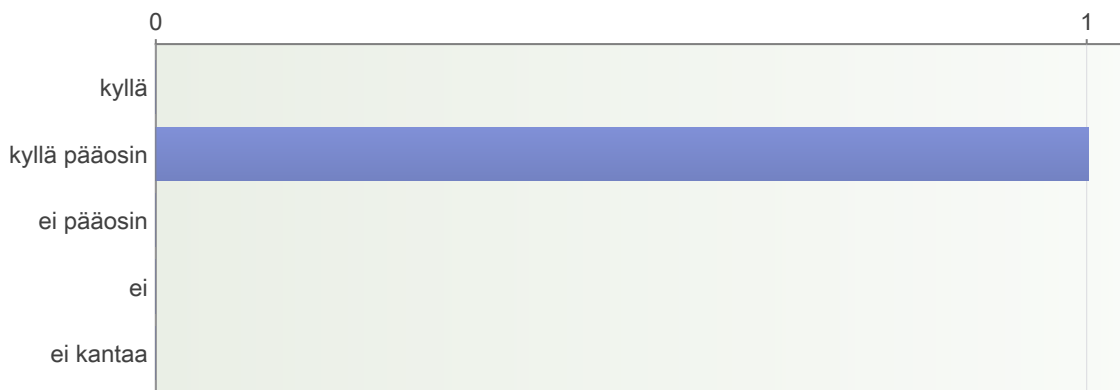
Pykälissä tulisi selkeämmin määritellä ne palvelut, jotka vähintäänkin kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin. Kirjaukset suoran valinnan palveluista pykälässä 15§ ovat hallinnon näkökulmasta selkeät, mutta käytännön hoitotyössä voivat olla tulkinvaraisia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

21. Vapaamuotoiset huomiot.

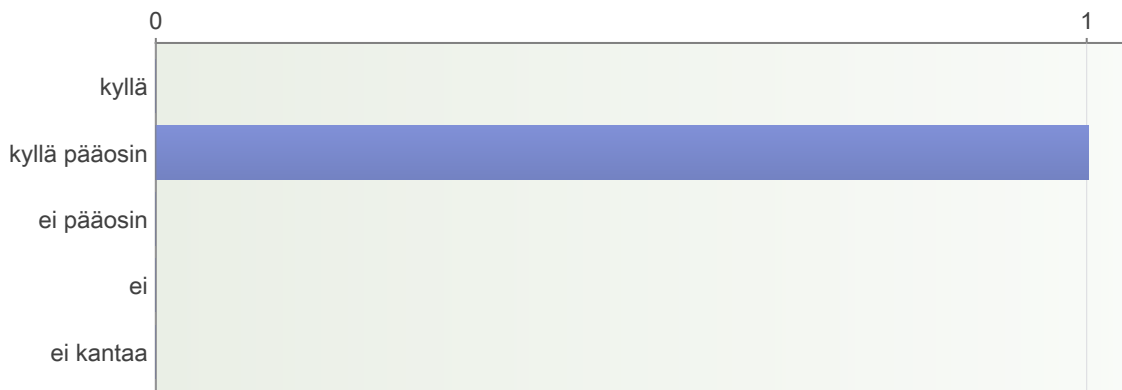
Vastaajien määrä: 1

- Palvelusetelijärjestelmä olisi yksinkertaisin, selkein ja paras tapa asiakkaan valinnanvapauden lisäämiseen.

Ohjaus tapahtuu tässä palvelujen järjestämistavassa silloin kun maakunta määrittää kriteerejä, joiden perusteella maksusetelin piirissä olevat palvelujen järjestäjät valitaan. Järjestelmä vaatii valvontaresursseja, mutta osan valvonnasta tekevät asiakkaat.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

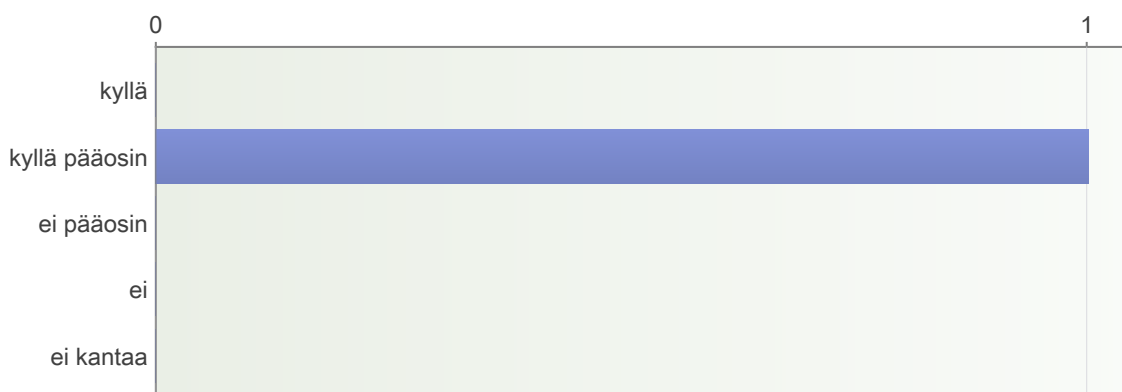

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

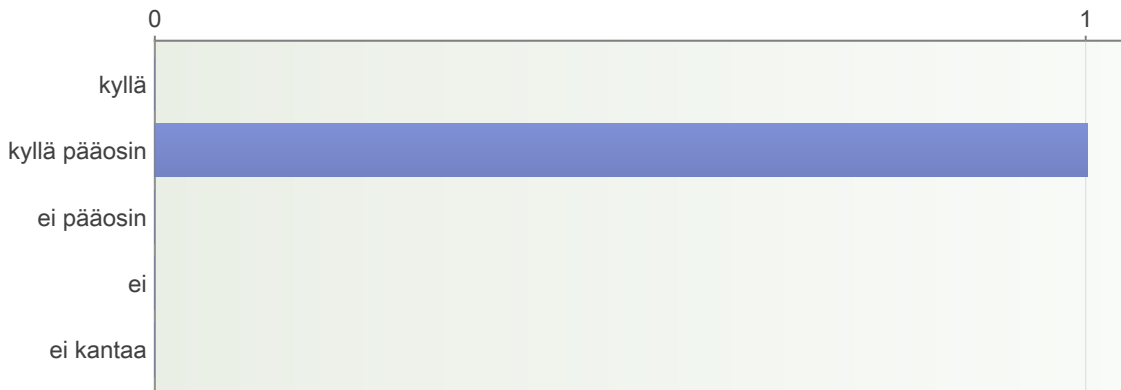
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ongelma on, että asiakkaan päätös perustuu väistämättä mielikuvaan, jolloin palvelun tuottajan markkinointitoimenpiteillä on merkittävä vaikutus valintapäätökseen.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

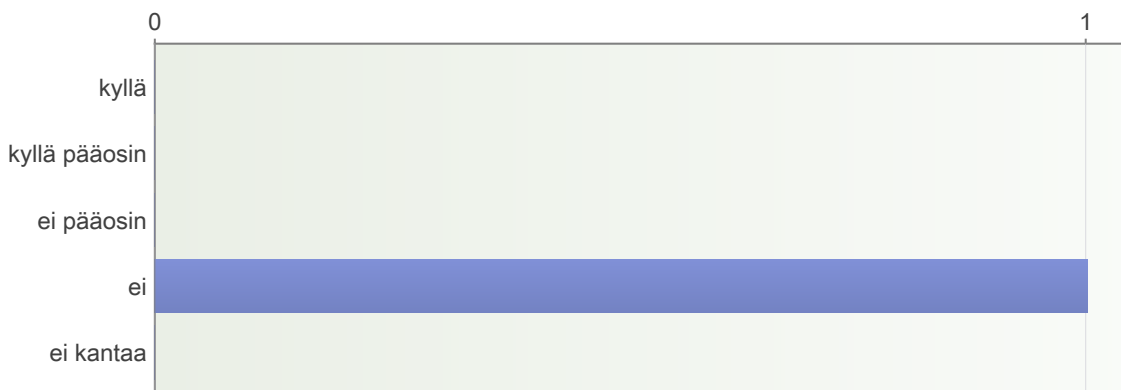

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

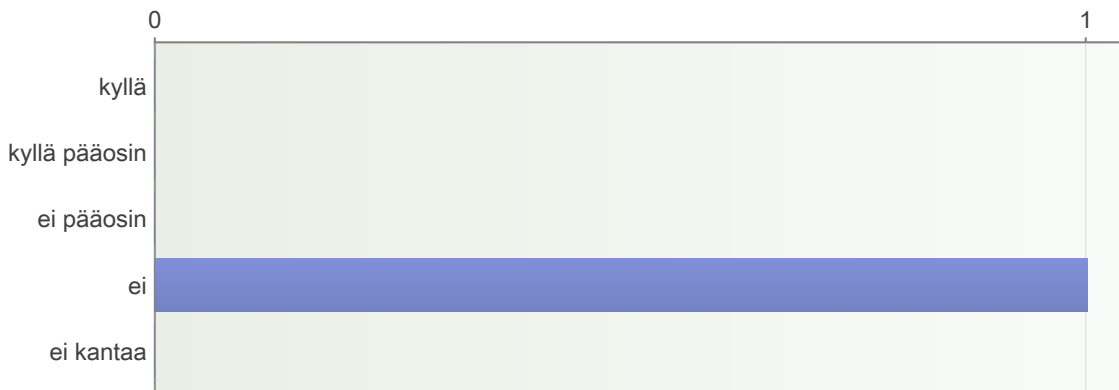
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin käyttö tulisi poistaa ensimmäisen vaiheen valinnanvapaudesta ja mahdollistaa maakuntien liikelaitoksille suora palvelutuotanto tai palvelusetelin käyttö suoran valinnan ulkopuolella olevissa palveluissa.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

31. Vapaamuotoiset huomiot.

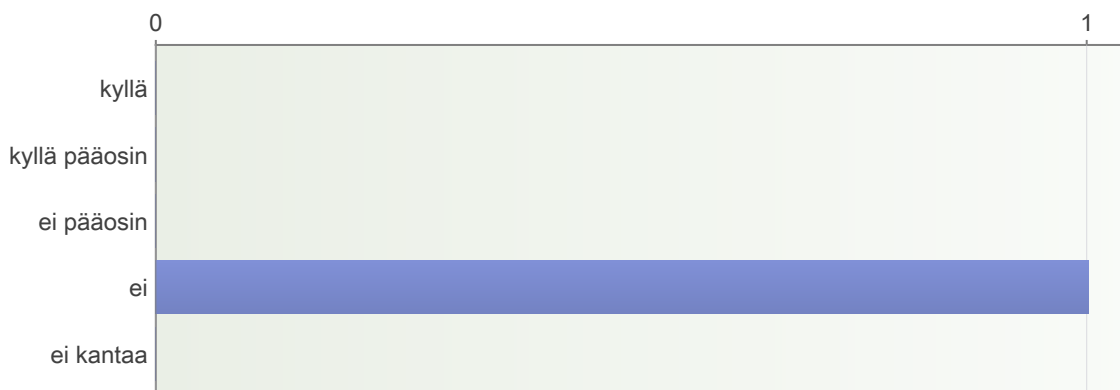
Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että maakunta itse päättää ne palvelut joiden järjestämisessä on käytettävä asiakasseteliä. On kuitenkin epäselvää, kuinka pykälässä 21§ mainittu "riittävässä määrin" määritellään. Lain taustamuistion mukaan vähimmäistasona on, että viisitoista prosenttia näiden palveluiden kokonaiskuluista olisi asiakassetelin piirissä. Tällaista prosenttivaatimusta ei saa olla tai se pitää ehdottomasti määritellä koko palvelutuotannosta. Ellei näin menetellä, vaatimus johtaa erikoissairaanhoidon kustannusten jyrkkään kasvuun, koska päivystys on joka tapauksessa resursoitava.

Maakunnat ovat tässä hyvin erilaisessa asemassa ja on mahdollista että asiakaseteleiden käytöstä tulee maakunnille vaikea kilpailusäädännöllinen ongelma.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

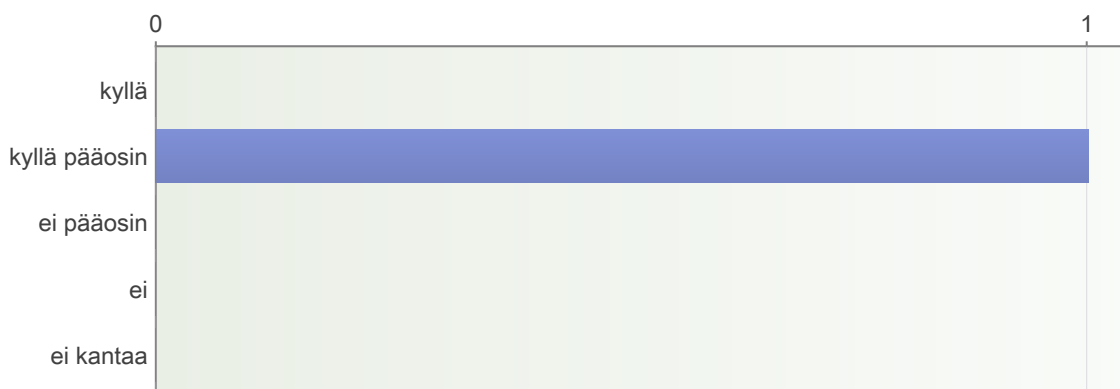
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Perustelujen vaatiminen poikkeamistilanteessa tarkoittaa käytännössä pitkiä markkinaoikeusprosesseja. Poikkeamia tavoitetasosta joudutaan kuitenkin tekemään, sillä muutoin päivystystoiminnan turvaaminen erikoissairaanhoidossa ei ole mahdollista.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

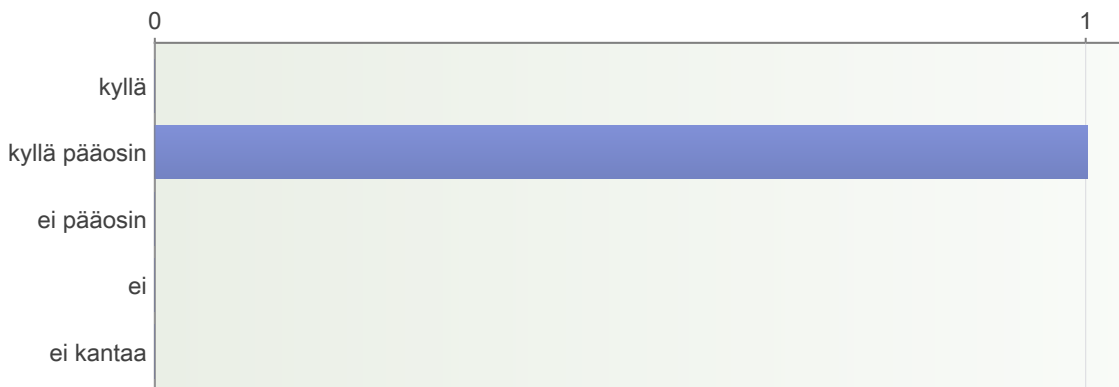
- Henkilökohtainen budjetti on hyvä mahdollisuus sellaisille asiakkaille, jotka ovat itse kykeneviä toteuttamaan palveluiden tuottajien valinnan. Tällä tavalla toteutettuna kustannuksia voi säästyä, kun asiakkaat säästävät henkilökohtaista budjettiaan ”pahan päivän varalle” tilanteessa, jossa he itse maksavat henkilökohtaisen budjetin ylittävät osuudet. Tällä tavalla voidaan tukea esimerkiksi kuntoutustoimintaa nykyistä henkilökohtaisemmalla tavalla.

Asiakkaiden kunnon ja ymmärryksen heikentyessä maakunnalla tulee olla oikeus nopeasti lakkauttaa henkilökohtainen budjetti ja suorittaa palveluntarpeen arviointi uudelleen.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

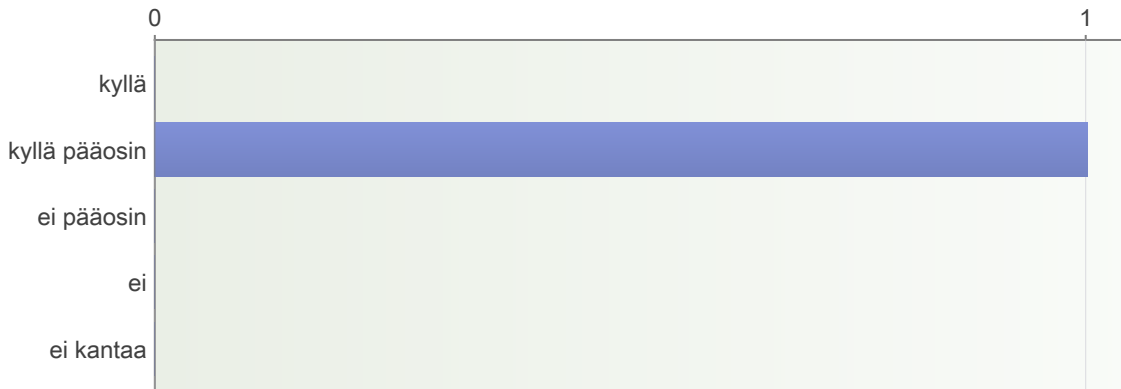
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksenteko vaatii resursseja maakunnilta.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

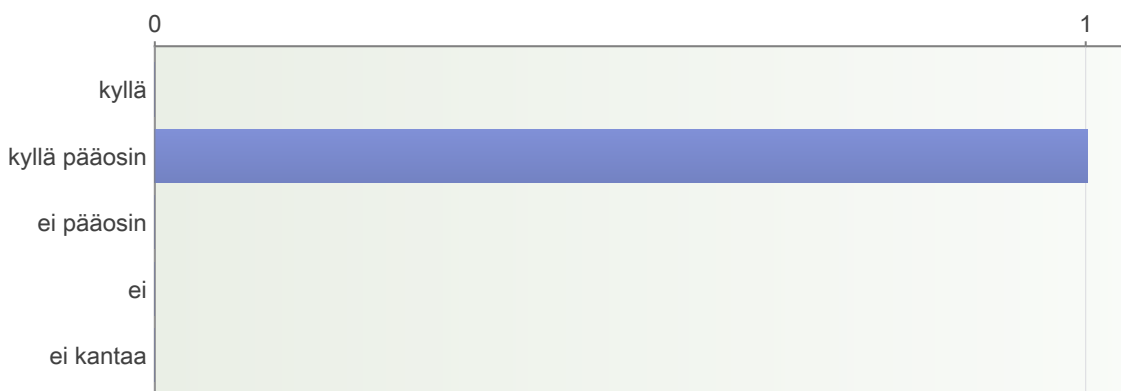
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyt aiheuttavat maakunnalle runsaasti hallinnollista työtä ja edellyttävät uudenlaista sopimusoikeudellista osaamista ja sitovat runsaasti asiantuntijaresursseja.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

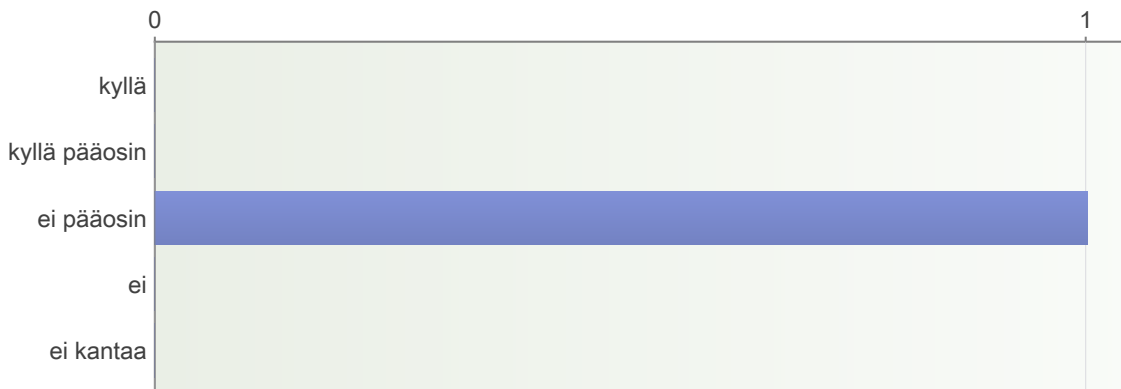
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan tulisi voida purkaa sopimus myös ilman tuottajan kuulemista, jos tuottajalle on annettu mahdollisuus tulla kuulluksi mutta kohtuullisessa ajassa tuottajan takia kuulemista ei ole tapahtunut.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöttämispakko aiheuttaa ylimääräistä hallintoa ja päällekkäistä toimintaa, vaikka kilpailulainsäädännön kannalta ovatkin ymmärrettäviä. Tämä on pahasti ristiriidassa uudistuksen yhtenä tarkoituksena olevan kustannusten säästön kanssa.

On hyvä että yhtiöiden avoimuutta koskevaa lainsäädäntöä on tarkennettu.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

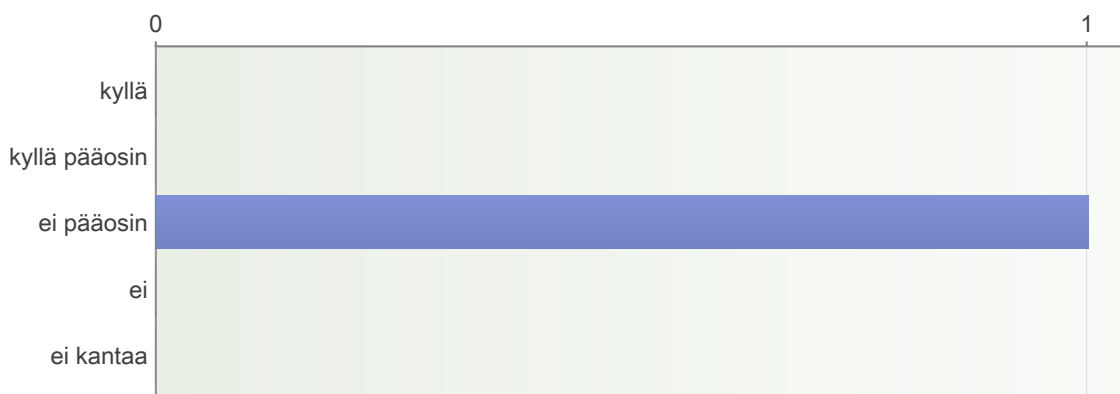
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rahoituksen jakaminen kiinteään ja suoriteperusteiseen on hyvä, mutta rahoituksen riittävyyttä ei pelkästään perusteella voida arvioida, vaan se liittyy korvausten euromääriin.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

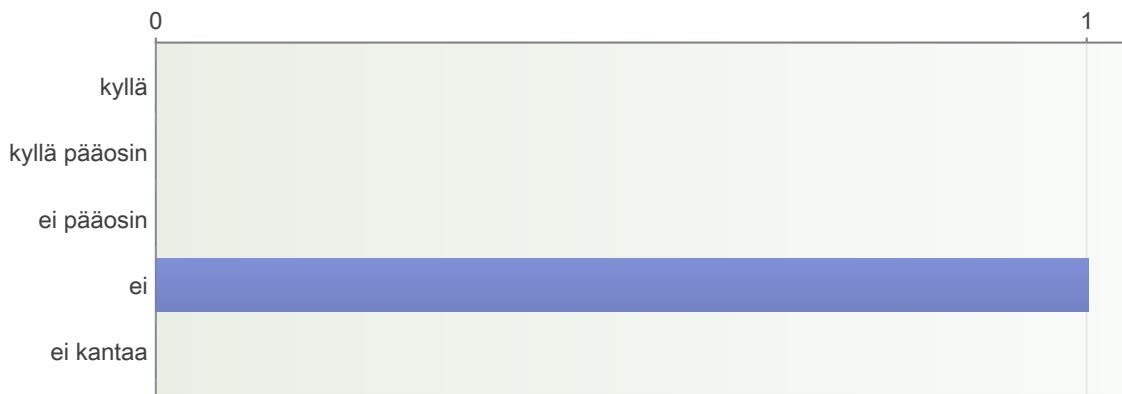
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien on vaikea sopia muista korvauksista tilanteessa, jossa maakuntien rahoitus on täysin riippuvainen valtion myöntämästä rahoituksesta. Jos maakunta päättää myöntää muita korvauksia, on sillä oltava nopea oikeus muuttaa korvausten euromäärää maakunnan taloudellisen tasapainon turvaamiseksi.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

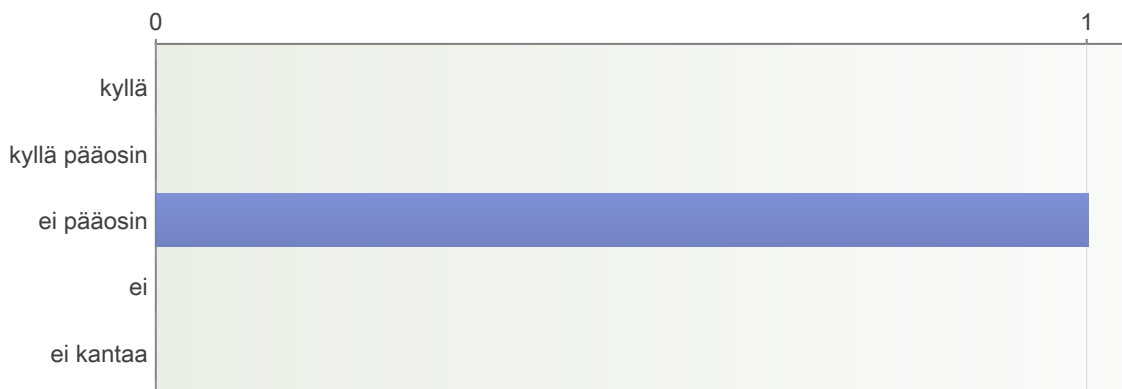
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toimeenpanon siirtymäaika on täysin riittämätön. Alueellisten markkina- ja muiden olosuhteiden vaihtelun vuoksi tulee antaa mahdollisuus siirtyä uuteen malliin ja laajentaa valinnanvapautta asteittain. Mikäli palvelut tulee yhtiöittää, siirtymäaika tulee olla riittävä.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

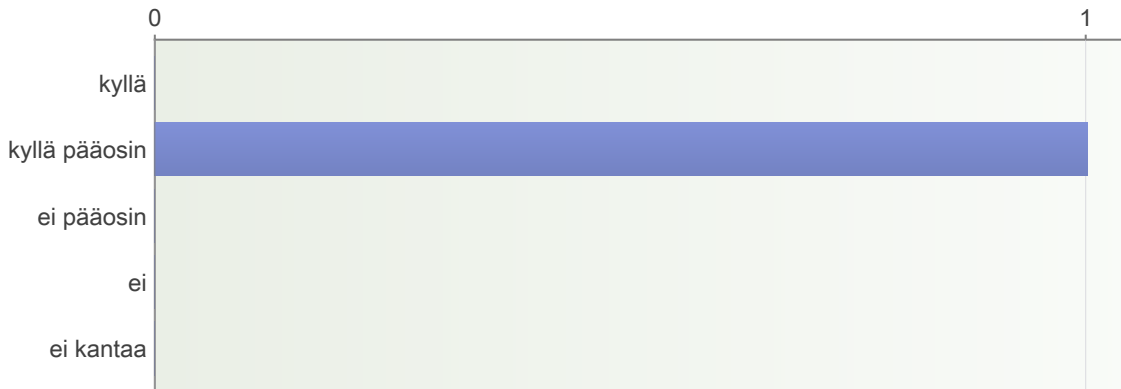
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslainsäädäntö kaventaa maakunnan mahdollisuuksia toteuttaa järjestämisvastuutaan.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

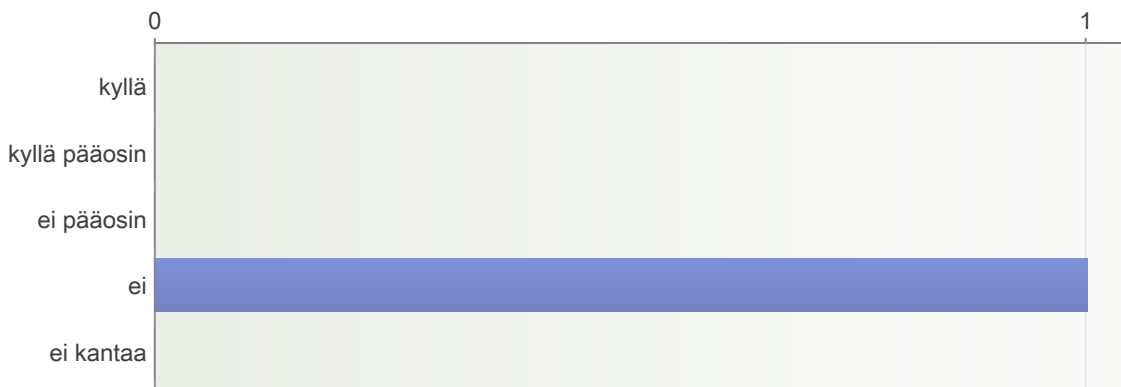
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus ja markkinoiden avaaminen tehtävä hallitusti – valinnanvapaus tulisi toteuttaa esimerkiksi nykyistä palvelusetelien käyttöönottoa laajentamalla ja mahdollistamalla henkilökohtainen budjetointi

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöittämisen sijaan esimerkiksi palvelusetelien käyttöönottoa tulee edistää ja varmistettava näin pk-yritysten mahdollisuus tuottaa palveluja. Mallista riippumatta pieniä palveluntuottajia suosivaa lainsäädäntöä ei ole mahdollista kirjoittaa.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

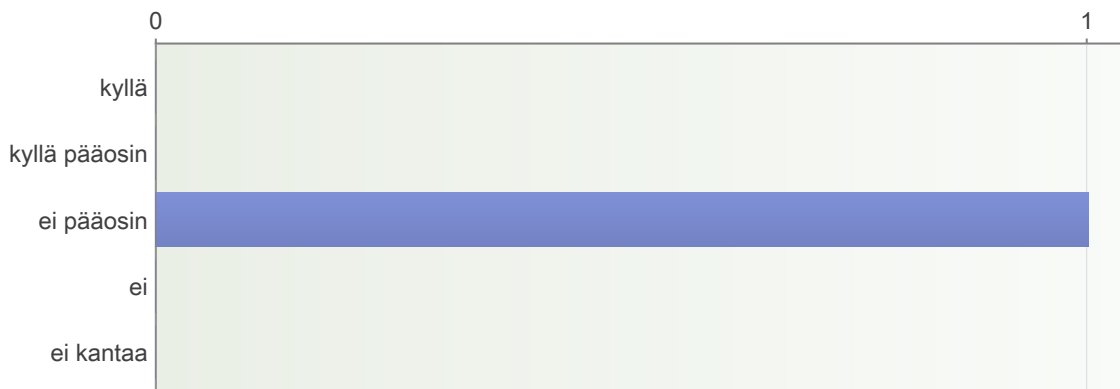
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Se vie sosiaali- ja terveyspalveluita mukavuuspalvelujen ja itseä miellyttävien ratkaisujen suuntaan ja voi varsinkin henkilökohtaisen budjetoinnin osalta kasvattaa tyytyväisyyttä. Valinnanvapaus pakottaa kaikki toimijat kehittämään palveluitansa asiakaslähtöisemmäksi ja kustannustehokkaammaksi. Asiakkaat voivat äänestää jaloillaan ja toisaalta palveluista kiirivä palaute tulee myös vaikuttamaan palveluiden laadun kehittämiseen. Riskinä on palvelujen tuottajien oman edun mukainen asiakkaiden ohjaaminen ja toisaalta myös palveluiden tuotannon suuri eriytyminen. Miellyttäväksi koettu palvelu ei välttämättä aina ole laadukasta ja asiakkaan edun mukaista.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

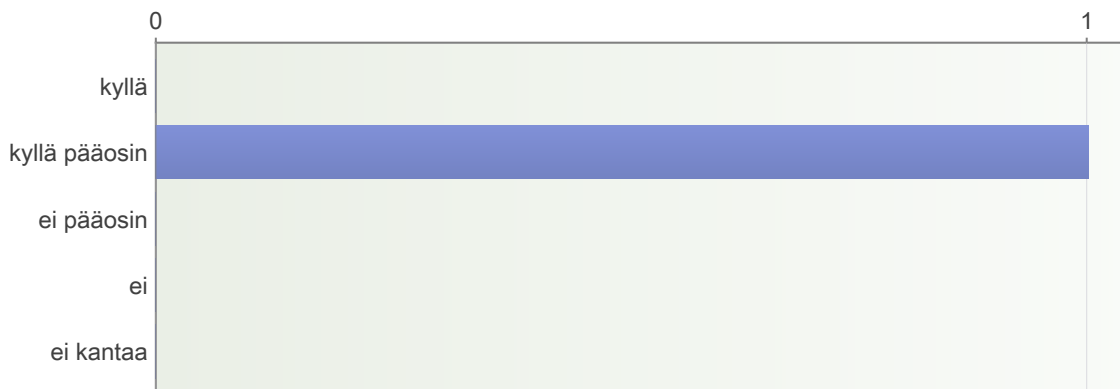
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisten toimijoiden intressi huolehtia laadukkaasti ennaltaehkäisevästä toiminnasta on kyseenalainen. Hammashoidon asiakassuhteiden tulisi olla hyvin pitkiä, että intressi syntyisi.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lausuntopyyntöön yhteydessä julkaistu vaikuttavuusarvio on hyvä. Siitä voi tehdä johtopäätöksen, että valinnanvapaus on mahdollista toteuttaa suppeammassa muodossa siten, ettei se vaaranna esimerkiksi palveluintegraatiota.

Esitetty valinnanvapausmalli ei nyky muodossaan ole pohjoiskarjalaisten asiakkaiden ja yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Esitetty valinnanvapausmalli voi vaarantaa yhteiskunnan kannalta kriittisen päivystystoiminnan, hajottaa palvelujen integraation sekä lisää kustannuksia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Nykyinen Siun Soten toiminta on mallina kustannustehokkaampi ja turvaa paremmin palvelujen integraation, uudistus tarkoittaisikin merkittäviä taka-askeleita sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudelle Pohjois-Karjalassa.

Jokaisella maakunnalla tulee olla vastuu palveluiden järjestämisestä alueellaan. Maakunnan tulee voida itse määrittää järjestämisen vaatima resurssoinnin taso. Tämä olisi myös kustannustehokkain malli ja turvaisi palvelujen integraation.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Koko sote-uudistuksen alkuperäinen ydin, integraatio, josta arvioitiin olevan valtaiset hyödyt sekä toiminnalle että taloudelle, tulisi ottaa jatkovalmistelussa vakavasti huomioon.

Päivystyksen toimivuutta ei voi vaarantaa

-Esitys voi vaarantaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta kriittisen päivystystoiminnan.

Erikoissairaanhoidossa tarvitaan päivystävää erikoisalaa kohti vähintään 8-10 päivystyskelpoista lääkäriä. Lähes kaikissa Suomen laajankin ympärivuorokautisen päivystysvelvollisuuden sairaaloissa lääkärimäärä useilla erikoisaloilla on tältä osin juuri ja juuri riittävä. Lakiesityksen mukaan eri palveluntuottajien tarjoamiin laajennetun perustason suoran valinnan palveluihin sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden konsultaatiot ja vastaanottopalvelut – siis esimerkiksi erikoislääkäripalvelut ja kuvantamispalvelut. Lisäksi edellytetään, että maakunnan on käytettävä asiakasseteliä riittävässä määrin sen varmistamiseksi, että muissa kuin suoran valinnan palveluissa toteutuu asiakkaan valinnanvapaus. Tämä koskee muu muassa ei-kiireellistä leikkaustoimintaa. On oletettavaa, että varsinkin yliopistosairaaloiden sijaintipaikkakuntien ulkopuolella yksityinen sektori tulisi rekrytoimaan tarvitsemansa työvoiman paikkakunnalla asuvista ammattihenkilöistä, jolloin päivystyksen järjestäminen vaikeutuu ja syntyy väistämättä merkittäviä lisäkustannuksia.

Ensihoito turvattava

-Ensihoidon tulee olla saumaton osa maakunnan järjestämää sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Osaamisensa ja verkostonsa kautta ensihoito voi toimia päivystyksen jatkumona kentälle. Se mahdollistaa potilaiden tilan arvioinnin ja usein myös hoitamisen kotona ja keventää turhaa päivystyspalvelujen käyttöä. Digitaaliset palvelut tuovat tähän vielä huomattavasti nykyistä enemmän mahdollisuuksia. Ensihoidon tulee voida mahdollisuuksiensa rajoissa tuottaa myös kotiin vietäviä terveydenhuollon palveluita. Se on kokonaistaloudellisesti järkevää ja parantaa hoidon turvallisuutta ja lisää asukkaiden luottamusta siihen, että heistä pidetään huolta.

Hyvinvointierot keskusten ja haja-asutusalueiden välillä kasvavat

-Pelkkä saatavuus ei ratkaise hyvinvointieroja. Toisaalta edes palvelujen saatavuus ei parane sillä, että entiset taloudelliset ja osaamisresurssit jaetaan uudelleen julkisten ja yksityisten toimijoiden kesken. Valinnanvapaus todennäköisesti kasvattaa hyvinvointieroja maakuntakeskuksissa ja haja-asutusalueella asuvien kansalaisten kesken, koska yksityinen palvelujen tarjonta tulee keskittymään maakuntakeskuksiin ja suurimpiin kaupunkeihin. Liiketoimintana palvelujen tuottaminen perustuu asiakkaiden segmentointiin.

-Uudistus ei edistä palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ainakaan harvaan asutuilla alueilla ja siellä missä markkinat eivät toimi. Palvelujen maakunnallinen integraatio olisi mahdollistanut erityisosaamisen ja palveluiden tarjoamisen myös syrjäseuduille. Yhtiöittämisvelvoitteen kautta toiminta hajaantuu usealle tuottajalle ja integraation hyödyt jää toteutumatta.

-Valinnanvapaus ei sinänsä takaa palveluihin nopeaa pääsyä: riippuu mitä ja missä palveluita on tarjolla ja miten esimerkiksi palvelujen ohjaus ruuhkaantuu.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Koko lainsäädäntö pitäisi kirjoittaa laajasti uudelleen siten, että palveluiden integraatio voitaisiin toteuttaa ja valinnanvapauten edettäisiin askel kerrallaan lähinnä palveluseleiden ja tarkemmin määritellyn henkilökohtaisen budjetin käyttöä määrätietoisesti ja hallitusti lisäämällä.